

Julkinen kuuleminen Euroopan vammaisstrategian 2010–2020 tarkistamisesta

Euroopan unionissa on noin 80 miljoonaa vammaista kansalaista. He kohtaavat usein esteitä, joiden takia he eivät pysty osallistumaan täysipainoisesti kaikkiin elämänalueisiin yhdenvertaisesti muiden kanssa. EU on sitoutunut poistamaan tällaiset esteet ja parantamaan vammaisten elämänlaatua. Se on myös liittynyt vammaisten oikeuksista tehtyyn YK:n yleissopimukseen. Yleissopimuksen täytäntöönpano on jatkuva prosessi, josta EU:n toimielimet ja EU-maat jakavat yhdessä vastuun. On kuitenkin syytä huomata, että EU voi toimia ainoastaan EU:n perussopimuksissa sille annetun toimivallan mukaisesti. YK:n yleissopimuksen täytäntöönpanoa EU:ssa arvioinut YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien komitea totesi, että edistystä on tapahtunut, mutta se esitti myös joitakin suosituksia tulevaisuutta varten.

YK:n yleissopimus on pantu EU:ssa täytäntöön Euroopan vammaisstrategian 2010–2020 avulla. Strategiassa mainitaan kahdeksan keskeistä toiminta-aluetta EU:n tasolla toteutettavia toimia varten: esteettömyys ja saavutettavuus, osallistuminen, yhdenvertaisuus, työllisyys, koulutus, sosiaaliturva, terveydenhuolto ja ulkoiset toimet. Nyt kun strategian täytäntöönpanossa on päästy puoleenväliin, Euroopan komissio käynnistää julkisen kuulemisen. Sen avulla on tarkoitus arvioida strategian vaikutuksia ja varmistaa, että EU:n politiikka vastaa jatkossakin vammaisten tarpeita ja oikeuksia.

Kyselylomakkeessa tiedustellaan mielipidettäsi siitä, mitä EU:n tasolla on tähän mennessä saavutettu, millaisia haasteita vammaiset kohtaavat ja mitä EU:n pitäisi tehdä. Vastauksia odotetaan kansalaisilta, järjestöiltä, viranomaisilta, yrityksiltä, tutkijoilta ja muilta sidosryhmiltä.

Julkisen kuulemisen tuloksia käytetään arvioitaessa Euroopan vammaisstrategian 2010–2020 avulla saavutettuja tuloksia ja määritettäessä puutteita, jotka on korjattava EU:n tasolla, jotta vammaiset voivat osallistua täysipainoisesti ja yhdenvertaisesti yhteiskunnan toimintaan.

Kyselyyn vastaaminen kestää noin 20 minuuttia. Ole hyvä ja palauta kysely 18.03.2016 mennessä seuraavaan sähköpostiosoitteeseen:

EMPL-C3-CONSULTATION@ec.europa.eu

Tähdellä () merkityt kentät ovat pakollisia.*

Kyselylomakkeessa antamiasi vastauksia käytetään kokonaisuudessaan ainoastaan, jos olet ilmoittanut nimesi tai organisaatiosi nimen (jos vastaat jonkin organisaation tai laitoksen puolesta). Jos päätät olla ilmoittamatta omaa tai organisaatiosi nimeä, voit esittää vain yleisiä huomautuksia.

*Jos päätät ilmoittaa nimesi tai organisaatiosi nimen, voit silti pyytää, että vastauksesi esitetään nimettömänä, kun tulokset julkaistaan.**

- Kyllä, ilmoitan nimen
 - Ei, esitän mieluummin vain yleisiä huomautuksia (siirry kysymykseen 4.5)
- Katso kyselyä koskevat [tietosuojaperiaatteet](#).

1. Suostumus tietojen julkaisemiseen

Tässä kyselyssä antamasi vastaukset ja nimesi tai organisaatiosi nimi voidaan julkaista Euroopan komission verkkosivustolla. Annatko suostumuksesi siihen, että vastauksesi julkaistaan omalla nimelläsi?*

- Vastaukseni voidaan julkaista ilmoittamallani nimellä
- Vastaukseni voidaan julkaista mutta nimettömänä
- En halua, että vastauksiani julkaistaan

2. Vastaajaa koskevat tiedot

Valitse sinua kuvaavat vaihtoehdot.

2.1 Vastaat*

- yksityishenkilönä ainoastaan omasta puolestasi
- jonkin organisaation puolesta (siirry kysymykseen 2.11)

2.2 Etu- ja sukunimi*

[tekstikenttä]

2.3 Ikä*

- Alle 18 vuotta
- 19–30 vuotta
- 31–49 vuotta
- 50–65 vuotta
- Yli 66 vuotta

2.4 Sukupuoli*

- Nainen
- Mies
- Muu
- Ei vastausta

2.5 Onko sinulla jokin pitkäaikainen vamma, joka voi estää sinua osallistumasta täysimääräisesti ja tehokkaasti yhteiskunnan toimintaan yhdenvertaisesti muiden kanssa?*

- Kyllä (jätä kysymys 2.7 väliin)
- Ei (siirry kysymykseen 2.7)

- Ei vastausta

2.6 Onko vammasi tunnustettu virallisesti?*

- Kyllä
- Ei

2.7 Ei, *

- huolehdin vammaisesta perheenjäsenenä tai palkattomana hoitajana
- huolehdin vammaisista virallisena hoitajana (ansiotyö)
- työskentelen vammaisen kanssa tai työllistän vammaisen
- minulla ei ole henkilökohtaista yhteyttä vammaiskysymyksiin
- muu [enintään 200 merkkiä]

2.8 Minkä maan kansalainen olet?*

[tekstikenttä]

2.9 Missä maassa asut?*

[tekstikenttä]

2.10 Oletko työssä tai opiskeletko?*

- Työskentelen yksityissektorilla
- Työskentelen julkisella sektorilla
- Olen ansiotyössä kansalaisjärjestössä (esimerkiksi vammaisjärjestössä)
- Työskentelen palkatta (esimerkiksi vapaaehtoisena)
- Opiskelen
- Olen eläkkeellä
- Olen työtön
- Ei vastausta

(Kysymykset 2.11–2.16 on tarkoitettu vain organisaatioille. Jätä ne väliin, jos vastaat yksityishenkilönä.)

2.11 Minkä nimistä organisaatiota edustat?*

[tekstikenttä]

2.12 Minkälaista organisaatiota edustat?*

- Yksityissektorin organisaatio
- Julkisen sektorin organisaatio
- Kansalaisjärjestö
- Vammaisjärjestö (organisaatio, jossa vammaisia on johtoasemissa tai johtokunnan jäsenenä)
- Muu [enintään 200 merkkiä]

2.13 Millä tasolla edustamasi organisaatio toimii?*

- Kansainvälisellä tasolla

- EU:n tasolla
- Kansallisella tasolla
- Alueellisella tai paikallisella tasolla

2.14 Onko edustamasi organisaatio rekisteröity EU:n avoimuusrekisteriin?*

- Kyllä
- Ei (siirry kysymykseen 2.16)

2.15 Mikä on edustamasi organisaation tunnistenumero avoimuusrekisterissä?*

[tekstikenttä]

([Avoimuusrekisterin](#)):

2.16 Työllistääkö edustamasi organisaatio vammaisia?*

- Kyllä
- Ei

3. Näkemyksesi vammaisten tämänhetkisestä tilanteesta

3.1 Merkitse, kuinka vahvasti olet samaa tai eri mieltä seuraavien väitteiden kanssa.*

	Täysin samaa mieltä	Samaa mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
Vammaiset voivat osallistua jokapäiväisen elämän toimintoihin kaikilta osin muiden kansalaisten tavoin						
Vammaisilla on samat oikeudet kuin muilla kansalaisilla						
Vammaiset kohtaavat syrjintää päivittäisessä toiminnassaan vammaisuutensa vuoksi						

Vammaisten EU-kansalaisten on vaikeampi muuttaa toiseen EU-maahan kuin muiden EU-kansalaisten						
---	--	--	--	--	--	--

3.2 Mitkä seuraavista ongelmista ovat mielestäsi merkittävimpiä vammaisille?*
 [voit valita 1-5 vaihtoehtoa]

- Liikkuminen ei ole mahdollista rakennetussa ympäristössä
- Liikennevälineiden käyttäminen ei ole mahdollista
- Internetin ja viestintätekniikan käyttäminen ei ole mahdollista
- Muiden tuotteiden ja palvelujen käyttäminen ei ole mahdollista
- Yhtäläisten mahdollisuuksien puuttuminen työmarkkinoilla
- Yhtäläisten koulutusmahdollisuuksien puuttuminen
- Vammaisten lasten vanhemmille tarkoitetun tuen (kuten sopiva koulutus tai kuntoutus) puuttuminen
- Yhtäläisten terveydenhuoltopalvelujen (kuten lääkärien ja sairaaloiden) ja lasten ikätasoa vastaavan tuen puuttuminen
- Vapaan liikkuvuuden esteet EU:ssa
- Syrjintä (myös kaksinkertainen syrjintä, kuten vammaisiin naisiin ja vammaisiin lapsiin kohdistuva syrjintä)
- Vaikeudet elää itsenäistä elämää (esimerkiksi hoidon keskittyminen suuriin hoitokoteihin ja/tai lähipalvelujen puuttuminen)
- Vaikeudet osallistua poliittiseen ja julkiseen elämään
- Vaikeudet osallistua kulttuurielämään, virkistys- ja vapaa-ajantoimintaan sekä urheiluun
- Työlainsäädännön tai sosiaaliturvajärjestelmien suunnittelusta johtuvat ongelmat (kuten vammaistuen menettäminen siirryttäessä työelämään palkasta riippumatta)
- Vaikeudet tulla kuulluksi itseään koskevilla asioilla
- Vammaisuuteen liittyvän koulutuksen puuttuminen henkilöillä, jotka voivat olla tekemisissä vammaisten kanssa työelämässä (esimerkiksi opettajat, lääkärit ja lakimiehet)
- Köyhyys ja alhaiset tulot
- Oikeustoimikelpoisuuden tunnustamista ja käyttöä koskevat esteet
- Huono kohtelu (kuten väkivalta, hyväksikäyttö tai vapauden ja ihmisarvon kieltäminen)

3.3 Onko vammaisilla lapsilla mielestäsi erilaisia haasteita kuin vammaisilla aikuisilla?
 [enintään 300 merkkiä]

3.4 Oletko joutunut henkilökohtaisesti kokemaan joitakin edellä kohdassa 3.2 mainituista ongelmista?*

- Kyllä
- Vain epäsuorasti perheenjäsenteni kautta
- Vain epäsuorasti ystävieni kautta
- Vain epäsuorasti työtovereideni kautta
- En
- Ei vastausta

3.5 Onko mielessäsi joitakin muita elämänalueita, joilla vammaisten elämää voitaisiin parantaa?

- Kyllä [*enintään 200 merkkiä*]
- Ei
- Ei vastausta

3.6 Onko Euroopan vammaisstrategia 2010–2020 sinulle tuttu?*

- Kyllä
- Ei
- Ei vastausta

4. Euroopan vammaisstrategian täytäntöönpanon vaikutukset vuosina 2010–2015

4.1 Euroopan vammaisstrategia hyväksyttiin viisi vuotta sitten. Miten vammaisten tilanne on parantunut seuraavilla ensisijaisiksi määritellyillä aloilla?*

	Erittäin paljon	Paljon	Jonkin verran	Vähän	Ei lainkaan
Tavaroiden ja palvelujen (esim. julkisten palvelujen ja apuvälineiden) esteettömyys ja saavutettavuus.					
Osallistuminen yhteiskuntaan: – EU-kansalaisuuden etujen hyödyntäminen – hallinnollisten ja asenteisiin liittyvien esteiden poistaminen vammaisten täysipainoiselta ja yhdenvertaiselta osallistumiselta – korkealaatuisten avohuollon palvelujen tarjoaminen, kuten mahdollisuus henkilökohtaiseen avustajaan					
Yhdenvertaisuus: vammaisuuteen perustuvan syrjinnän torjuminen					
Työllisyys: elannon ansaitseminen avoimilla työmarkkinoilla					
Koulutus: vammaisten oppilaiden ja opiskelijoiden osallistava koulutus ja elinikäinen oppiminen					
Sosiaaliturva: kunnolliset elinot					
Terveystenhoito: yhtäläiset mahdollisuudet käyttää terveydenhoito- ja sairaanhoitopalveluja					

Ulkoiset toimet: vammainen oikeuksien edistäminen EU:n ulkoisissa toimissa					
---	--	--	--	--	--

- o Ei vastausta

4.2 Mitkä tekijät ovat vaikuttaneet edistymiseen muita enemmän, vaikka edistyminen olisikin ollut rajallista?*

(voit valita useamman vaihtoehdon)

- o EU:n poliittinen toiminta
- o EU:n rahoituksen käyttö
- o Kansallinen kehitys
- o Yksityiset aloitteet
- o Yleinen mielipide / asenteiden muutos
- o Taloudelliset olosuhteet
- o Uudet tieteelliset tutkimustulokset/keksinnöt ja/tai teknologian muutokset
- o Eturyhmien ja kansalaisjärjestöjen toiminta
- o Yritysten lobbaus
- o Muut vammaispolitiikkaan vaikuttaneet poliittiset toimet
- o En osaa sanoa

Kommenttikenttä (jos haluat täydentää vastaustasi tai mainita esimerkkejä):

[enintään 300 merkkiä]

4.3 Arvioi, miten tyytyväinen olet siihen, miten vammaisten asemaa on onnistuttu parantamaan viiden viime vuoden aikana (2010–2015):*

- o Erittäin tyytyväinen
- o Tyytyväinen
- o Melko tyytyväinen
- o Tyytymätön
- o En osaa sanoa

4.4 Mitkä ovat mielestäsi vammaisten aseman nopeamman parantamisen tärkeimmät esteet?*

(voit valita useamman vaihtoehdon)

- o Henkilöressurssien ja taloudellisten resurssien puuttuminen
- o Poliittisen tahdon puuttuminen
- o Asianmukaisen lainsäädännön puuttuminen
- o EU:n toimivallan rajoitukset
- o Vammaisten osallistumismahdollisuuksien puuttuminen
- o Muiden kuin vammaisten tietämättömyys
- o Taloudellinen tilanne
- o Sosiaalisen paineen puuttuminen
- o Vammaisuuteen liittyvä kielteinen leima
- o Päätöksentekijöiden puutteellinen perehtyminen vammaisten erityistarpeisiin

- Muu *[enintään 100 merkkiä]*

4.5 Yleisiä huomautuksia:

[enintään 1 500 merkkiä]